

तथेत्युक्तः केशवस्तु पार्थेन यदुपपन्नवः । पर्यवर्त्तयदव्यग्रो रथं रथवरस्य तं ।
 एवमुक्त्वाऽर्जुनं कृष्णः सैनिकानिदमब्रवीत् । परानभिमुखा यत्तालिष्ठध्वं भद्रमस्तु वः ।
 धृष्टद्युम्नं युधामन्युं माद्रीपुत्रौ वृकोदरं । युयुधानश्च गोविन्द इदं वचनमब्रवीत् ।
 यावदावेद्यते राज्ञे हतः कर्णेऽर्जुनेन वै । तावद्भवद्भिर्धत्तैस्तु भवितव्यं नराधिपैः ।
 स तैः प्रहृरैरनुज्ञातो यथै राजनिवेशनं । पार्थमादाय गोविन्दा ददर्श च युधिष्ठिरं ।
 शयानं राजशार्दूलं काञ्चने शयनोत्तमे । अगृह्योताञ्च मुदितौ चरणौ पार्थिवस्य तौ ।
 तयोः प्रहर्षमालक्ष्य हर्षादश्रूण्यवर्त्तयत् । राधेयं निहतं मत्वा समुत्तल्यौ युधिष्ठिरः ।
 उवाच च महाबाहुः पुनः पुनररिन्दमः । वासुदेवार्जुनौ प्रेम्णा तावुभौ परिपक्वजे ।
 तत्तस्मै यद्यथा वृत्तं वासुदेवः सहार्जुनः । कथयामास कर्णस्य निधनं यदुपपन्नवः ।
 द्रुपदुत्सयमानस्तु कृष्णो राजानमब्रवीत् । युधिष्ठिरं हतमित्रं कृताञ्जलिरयाच्युतः ।
 दिष्ट्या गाण्डीवधन्वा च पाण्डवश्च वृकोदरः । त्वञ्चापि कुशली राजन् माद्रीपुत्रौ च पाण्डवौ ।
 मुक्त्वा वीरचयादस्मात् सङ्ग्रामलोमहर्षणात् । क्षिप्रमुत्तरकालानि कुरु कार्याणि पाण्डव ।
 हतो वैकर्त्तनो राजन् सूतपुत्रो महारथः । दिष्ट्या जयसि राजेन्द्र दिष्ट्या वर्द्धसि भारत ।
 यस्तु द्यूतजितां कृष्णां प्राहसत्पुरुषाधमः । तस्यास्य सूतपुत्रस्य भूमिः पिवति शोणितं ।
 श्रेतेऽसौ शरपूर्णङ्गः शत्रुस्ते कुरुपुङ्गव । तं पश्य पुरुषव्याघ्र विभिन्नं वज्रभिः शरैः ।
 हतामित्रामिमामुर्ध्वमनुशाधि महाभुज । यत्तो भूत्वा सहास्राभिर्भुङ्क्षु भोगांश्च पुष्कलान् ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ इति श्रुत्वा वचस्तस्य केशवस्य महात्मनः । धर्मपुत्रः प्रहृष्टात्मा दाशार्हं वाक्यमब्रवीत् ।
 दिष्ट्या दिष्ट्येति राजेन्द्र वाक्यञ्चेदमुवाच ह । नैतच्चित्रं महाबाहो त्वयि देवकिनन्दन ।
 त्वया सारथिना पार्था यत्नवानहनच तं । न तच्चित्रं महाबाहो युष्मदुद्धिप्रसादजं ।
 प्रगृह्य च कुरुश्रेष्ठ साङ्गदं दक्षिणं भुजं । उवाच धर्मभृत्यार्थ उभौ तौ केशवार्जुनौ ।
 नरनारायणौ देवौ कथितौ नारदेन मे । धर्मात्मानौ महात्मानौ पुराणावृषिसत्तमौ ।
 असह्यचापि मेधावी कृष्णदैपायनो मम । कथामेतां महाभागां कथयामास तत्त्ववित् ।
 तव कृष्ण प्रसादेन पाण्डवो हि धनञ्जयः । जिगायाभिमुखः शत्रून् न चासीद्विमुखः कश्चित् ।
 जयश्चैव ध्रुवोऽस्माकं न तस्माकं पराजयः । यदा त्वं युधि पार्थस्य सारथ्यमुपजग्मिवान् ।
 भीष्मो द्रोणश्च कर्णश्च महात्मा गोतमः कृपः । अन्ये च बहवः प्रहृरा ये च तेषां पदानुगाः ।
 त्वद्बुद्ध्या निहते कर्णे हता गोविन्द सर्वथा । इत्युक्त्वा धर्मराजस्तु रथं हेमविभूषितं ।
 श्वेतवर्णैर्दध्यैर्धृतं कालबालैर्मनोजैः । आस्थाय पुरुषव्याघ्रः स्वबलेनाभिसंवृतः ।
 प्रययौ स महाबाहुर्द्रुमायोधनं तदा । कृष्णार्जुनाभ्यां वीराभ्यामनुमन्य ततः प्रियं ।
 आभाषमाणस्तौ वीरावुभौ माधवफाल्गुनौ । स ददर्श रणे कर्णं शयानं पुरुषधमं ।
 यथा कदम्बकुसुमं केशरैः सर्वतो वृतं । चितं शरशतैः कर्णं धर्मराजो ददर्श सः ।

४६६

४६७

४६८

४६९

४७०